



ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР



САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баяндун сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ДОА-2021/2/СТА-ТТЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Чойбалсан хот 2021 он</p>	<p>Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул Утас: 70584203 Цахим хаяг: Bolortuulb@audit.gov.mn Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа Утас: 70584204 Цахим хаяг: Semjidmaai@audit.gov.mn Аудитор: Ж.Баяртуул Утас: 70584207 Цахим хаяг: Bayartuulj@audit.gov.mn</p>
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ДОА	Дорнод аймаг
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч



Агуулга

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	9
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	10
3. Аудитын тайлан.....	12
3.1. Ерөнхий зүйл.....	12
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй.....	13
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт	13
3.4. Материаллаг байдал	13
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	13
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	15
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	16
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	16
Залруулсан алдаа.....	16
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил	16
Аудитын зөвлөмж.....	17
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд	17
4. Менежментийн захидал	13
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	18

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт



ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

21000, Дорнод аймаг, Хэрлэн сум 7-р баг
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2021.03.24 № 350
танай _____-ны № _____-т

БАЯНДУН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Х.ХҮРЭЛЧУЛУУН ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-т заасны дагуу Баяндун сумын нэгтгэсэн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баяндун сумын нэгтгэсэн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн Сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Баяндун сумын 2020 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтээр 83,8 хувьтай дүгнэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн Сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.



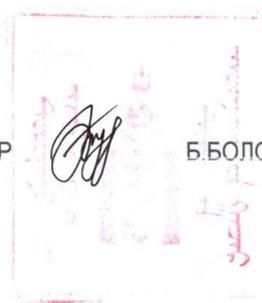
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР



Б.БОЛОРТУУЛ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	836,490,678.89	987,982,174.91
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	182,691,588.82	269,588,245.93
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	182,691,588.82	269,588,245.93
3121	Төгрөг	182,691,588.82	269,588,245.93
31211	Төрийн сангийн харилцах	182,689,217.25	269,588,245.93
33	АВЛАГА	189,693,571.30	199,414,365.22
335	Бусад авлага	189,583,171.32	199,414,365.22
3351	Байгуулагаас авах авлага	5,226,925.45	5,887,846.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	184,356,245.87	193,526,519.22
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	464,105,518.77	518,979,563.76
351	Түүхий эд материал	61,458,433.76	61,477,381.62
35110	Тусгай зориулалттай материал	6,050,605.00	5,177,204.00
35130	Эм боох материал	55,407,828.76	56,300,177.62
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	6,861,100.00	6,861,100.00
354	Хангамжийн материал	280,190,177.01	335,045,274.14
35410	Бичиг хэргийн материал	70,346,657.04	66,998,142.96
35420	Аж ахуйн материал	176,955,153.68	171,980,715.48
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,413,431.20	315,119.61
35450	Барилгын засварын материал	1,455,260.00	952,000.00
35460	Хүнсний материал	2,113,530.00	4,114,638.00
35470	Бусад хангамжийн материал	25,242,945.09	90,684,658.09
35600	Мал амьтад	115,595,808.00	115,595,808.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,527,084,095.72	5,740,809,970.08
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,527,084,095.72	5,740,809,970.08
392	Биет хөрөнгө	4,321,965,070.92	5,537,471,574.28
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,136,908,927.96	4,348,627,362.96
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(206,068,220.54)	(325,672,443.83)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	214,584,800.00	216,553,910.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(103,221,600.08)	(131,237,400.08)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	736,765,280.81	782,108,313.62
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(389,839,138.71)	(389,642,181.90)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	191,248,174.90	208,910,580.91
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(101,600,845.52)	(120,053,163.20)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	303,931,233.11	389,479,142.11
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(99,214,408.40)	(117,510,114.56)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	33,324,260.00	33,324,260.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	762,489,314.42	866,472,768.92
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(180,117,056.34)	(246,663,809.98)
39217	Ном	22,774,349.31	22,774,349.31
393	Биет бус хөрөнгө	205,119,024.80	203,338,395.80
39301	Програм хангамж	5,632,200.00	4,437,200.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,952,775.20)	(3,567,075.08)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	210,639,600.00	212,068,270.88
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,200,000.00)	(9,600,000.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	5,363,574,774.61	6,728,792,144.99
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	13,447,761.89	1,387,846.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	13,447,761.89	1,387,846.00
413	Өглөг	13,447,761.89	1,387,846.00
41310	Ажитчидтай холбогдсон өглөг	602,901.00	1,387,846.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5,350,127,012.72	6,727,404,298.99
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,350,127,012.72	6,727,404,298.99
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,508,753,063.67	2,508,753,063.67
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,370,325,057.39	2,747,602,343.66
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,099,743,690.88	1,370,325,057.39
51220	Тайлант үеийн үр дүн	270,581,366.51	1,377,277,286.27
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,471,048,891.66	1,471,048,891.66
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	5,363,574,774.61	6,728,792,144.99

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,443,772,809.83	4,198,369,630.84
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	98,881,169.16	134,871,909.13
110	Орлогын албан татвар	61,610,282.96	74,999,481.44
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	61,610,282.96	74,999,481.44
110002	Үйл ажиллагааны орлого	1,933,000.00	6,073,583.00
110003	Хөрөнгийн орлого	30,531,113.83	33,620,655.76
110008	Шууд бус орлого	29,146,169.13	35,305,242.68
113	Хөрөнгийн албан татвар	3,746,000.00	2,130,000.00
113002	Бууны албан татвар	3,746,000.00	2,130,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	33,524,886.20	57,742,427.69
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	4,452,440.00	3,629,290.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,182,440.00	3,479,290.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	270,000.00	150,000.00
1181	Газрын төлбөр	15,055,760.00	26,728,911.00
118101	Газрын төлбөр		26,728,911.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	14,016,686.20	27,384,226.69
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	982,800.00	607,680.22
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	13,033,886.20	26,776,546.47
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	592,023,213.21	1,707,787,325.71
120	Нийтлэг татварын бус орлого	575,523,213.21	1,684,087,325.71
120003	Торгуулийн орлого	25,185,522.00	36,020,569.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	7,099,401.00	11,136,622.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,395,501.00	11,020,522.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	703,900.00	116,100.00
120009	Бусад орлого	2,680,328.00	4,272,480.00
120010	Борлуулалтын орлого (цэвэр) /ТӨҮГ/	-	2,585,857.00
120017	Үнэ төлбөргүй авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	505,645,435.31	1,534,017,818.77
120018	Үнэ төлбөргүй авсан орлого-Бараа материал	34,912,526.90	96,053,978.94
122	Тусламжийн орлого	16,500,000.00	23,700,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	16,500,000.00	23,700,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛГИЙН ОРЛОГО	2,752,868,427.46	2,355,710,396.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,413,840,600.00	1,624,057,700.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,413,840,600.00	1,624,057,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	90,915,107.00	48,483,046.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнгэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,253,605.00	8,063,078.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	74,467,052.00	39,609,968.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд	6,194,450.00	810,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,221,606,970.46	652,032,500.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан	450,502,300.00	482,106,400.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	170,920,700.00	169,926,100.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	26,505,750.00	31,137,150.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	26,505,750.00	31,137,150.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,154,563,131.62	2,805,258,902.48
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,937,696,838.62	2,622,293,144.48
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,290,729,171.70	2,507,873,880.21
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,339,470,883.24	1,565,816,814.86
210101	Үндсэн цалин	1,080,319,941.93	1,162,404,212.67
210102	Нэмэгдэл	156,139,473.00	266,491,841.53
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,430,000.00	4,429,000.00
210104	Урамшуулал	67,166,541.00	81,906,631.66
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,414,927.31	50,585,129.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	167,534,851.06	197,307,326.32
210201	Тэтгэврийн даатгал	115,033,541.93	134,257,979.73
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,120,047.12	15,956,602.88
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,972,269.86	12,884,284.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,508,657.04	3,851,208.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	25,900,335.11	30,357,250.93

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	98,284,316.40	114,752,545.79
210301	Гэрэл, цахилгаан	39,574,141.10	40,788,270.79
210302	Тулш, халаалт	57,685,175.30	71,950,275.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,025,000.00	2,014,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	117,690,478.08	109,966,829.71
210401	Бичиг хэрэг	11,490,600.00	14,295,264.08
210402	Тээвэр, шатахуун	45,023,542.80	42,496,625.59
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,433,400.00	6,941,974.42
210404	Ном, хэвлэл	260,600.00	3,141,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал	1,897,700.00	2,803,589.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	51,584,635.28	40,287,976.62
2105	Нормативт зардал	129,922,138.20	106,483,403.66
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	34,706,055.07	47,540,408.66
210502	Хоол, хүнс	94,635,153.13	55,416,195.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	580,930.00	3,526,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,285,550.00	9,110,330.00
210604	Урсгал засвар	5,285,550.00	9,110,330.00
2107	Томилолт, зочны зардал	20,962,880.00	8,064,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	20,962,880.00	8,064,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	37,706,627.27	36,087,676.55
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр, хураамж	35,736,601.27	33,398,031.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	340,000.00	1,467,600.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,192,272.00	373,200.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	181,200.00	102,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	77,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	450,000.00
210807	Газрын төлбөр	131,554.00	209,068.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	35,000.00	7,500.00
210813	Бусад зардал /ТӨҮГ/	24,000.00	2,377.55
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	373,871,447.45	360,284,153.32
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	79,901,363.00	24,183,444.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,379,950.00	5,817,257.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	291,590,134.45	330,283,452.32
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	646,967,666.92	114,419,264.27
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	42,117,720.00	18,329,422.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,333,824.00	15,989,422.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	950,000.00	2,340,000.00
2135	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,063,075.46	96,089,842.27
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,063,075.46	96,089,842.27
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	216,866,293.00	182,965,758.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	216,866,293.00	182,965,758.00
223001	Бусад хөрөнгө	216,866,293.00	182,965,758.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГА АНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	289,209,678.21	1,393,110,728.36
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГА АНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	18,628,311.70	15,833,442.09
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	18,628,311.70	15,833,442.09
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГА АНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(18,628,311.70)	(15,833,442.09)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	270,581,366.51	1,377,277,286.27

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,939,389,517.74	2,610,035,453.78
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	68,350,055.33	134,871,909.13
110	Орлогын албан татвар	31,079,169.13	74,999,481.44
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	31,079,169.13	74,999,481.44
110002	Үйл ажиллагааны орлого	1,933,000.00	6,073,583.00
110003	Хөрөнгийн орлого		33,620,655.76
110008	Шууд бус орлого	29,146,169.13	35,305,242.68
113	Хөрөнгийн албан татвар	3,746,000.00	2,130,000.00
113002	Бууны албан татвар	3,746,000.00	2,130,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	33,524,886.20	57,742,427.69
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	4,452,440.00	3,629,290.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,182,440.00	3,479,290.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	270,000.00	150,000.00
1181	Газрын төлбөр	15,055,760.00	26,728,911.00
118101	Газрын төлбөр		26,728,911.00
118102	Дуудлага худалдаа	15,055,760.00	-
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	14,016,686.20	27,384,226.69
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	982,800.00	607,680.22
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр		
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	13,033,886.20	26,776,546.47
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	118,171,034.95	120,266,048.65
120	Нийтлэг татварын бус орлого	106,171,034.95	96,566,048.65
120002	Хүүгийн орлого	30,531,113.83	-
120003	Торгуулийн орлого	25,185,522.00	36,020,569.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	47,774,071.12	53,466,348.65
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	47,070,171.12	53,350,248.65
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	703,900.00	116,100.00
120009	Бусад орлого	2,680,328.00	4,272,480.00
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/		2,806,651.00
122	Тусламжийн орлого	12,000,000.00	23,700,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	12,000,000.00	23,700,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,752,868,427.46	2,354,897,496.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,413,840,600.00	1,624,057,700.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,413,840,600.00	1,624,057,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	90,915,107.00	47,670,146.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХ,Хөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,607,680.00	8,063,078.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	75,112,977.00	38,797,068.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	6,194,450.00	810,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,221,606,970.46	652,032,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	572,157,900.00	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	28,026,070.46	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	450,502,300.00	482,106,400.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	170,920,700.00	169,926,100.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	26,505,750.00	31,137,150.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	26,505,750.00	31,137,150.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,605,953,857.00	2,253,024,792.67
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,605,953,857.00	2,253,024,792.67
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,957,518,487.08	2,138,012,290.40
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,344,536,765.59	1,566,953,265.86
210101	Үндсэн цалин	1,065,387,537.33	1,162,404,212.67
210102	Нэмэгдэл	126,722,519.43	266,491,841.53
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,430,000.00	4,429,000.00
210104	Урамшуулал	116,312,419.83	81,906,631.66
210105	Гэрээт ажлын хөлс	31,684,289.00	51,721,580.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	164,079,591.69	197,503,714.76
210201	Тэтгэврийн даатгал	113,066,584.19	134,454,368.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,995,884.13	15,956,602.88
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,674,431.72	12,884,284.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,614,111.32	3,851,208.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,728,580.33	30,357,250.93

Баяндун сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	102,117,682.40	113,845,560.86
210301	Гэрэл, цахилгаан	37,416,603.10	40,788,270.79
210302	Түлш, халаалт	63,427,079.30	70,873,290.07
210303	Цэвэр, бохир ус	1,250,000.00	2,050,000.00
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	24,000.00	134,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	63,480,292.00	84,880,232.99
210401	Бичиг хэрэг	8,675,470.00	9,741,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	36,122,332.00	40,033,587.00
210403	Шуудан, холбоо, интэрнэтийн төлбөр	7,768,400.00	6,916,974.42
210404	Ном, хэвлэл	1,251,400.00	4,188,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хоргон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,890,000.00	2,590,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,772,690.00	19,871,100.00
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/		1,538,571.57
2105	Нормативт зардал	124,844,795.13	88,107,865.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	26,032,200.00	25,957,000.00
210502	Хоол, хүнс	94,022,999.13	56,824,065.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,789,596.00	5,326,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,677,600.00	11,330,650.93
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,095,700.00	2,217,000.00
210602	Тавилга	-	115,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,695,800.00	-
210604	Урсгал засвар	6,886,100.00	8,998,650.93
2107	Томиолт, зочны зардал	20,962,880.00	8,064,800.00
210702	Дотоод албан томиолт	20,962,880.00	8,064,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	37,607,257.27	36,101,999.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	35,661,231.27	33,414,731.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	340,000.00	1,467,600.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,192,272.00	373,200.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	181,200.00	102,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	77,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	450,000.00
210807	Газрын төлбөр	131,554.00	209,068.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	35,000.00	7,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	89,211,623.00	31,224,201.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	85,204,323.00	25,544,944.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,007,300.00	5,679,257.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	648,435,369.92	115,012,502.27
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	44,188,324.00	18,922,660.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	28,054,428.00	16,582,660.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14,833,896.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,300,000.00	2,340,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	600,183,970.46	-
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	572,157,900.00	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	28,026,070.46	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,063,075.46	96,089,842.27
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,063,075.46	96,089,842.27
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	333,435,660.74	357,010,661.11
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	249,291,097.00	215,114,004.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	249,291,097.00	215,114,004.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	249,291,097.00	215,114,004.00
220001	Барилга байгууламж	-	20,000,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	209,390,997.00	169,289,054.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	39,900,100.00	25,824,950.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(249,291,097.00)	(215,114,004.00)
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	60,000,000.00	55,000,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	60,000,000.00	55,000,000.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(60,000,000.00)	(55,000,000.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	24,144,563.74	86,896,657.11
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	158,547,025.08	182,691,588.82
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	182,691,588.82	269,588,245.93

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,508,753,063.67	1,471,048,891.66	1,099,743,690.88	5,079,545,646.21
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			0.00	0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,508,753,063.67	1,471,048,891.66	1,099,743,690.88	5,079,545,646.21
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайланг үеийн үр дүн			270,581,366.51	270,581,366.51
C08	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,508,753,063.67	1,471,048,891.66	1,370,325,057.39	5,350,127,012.72
D01	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,508,753,063.67	1,471,048,891.66	1,370,325,057.39	5,350,127,012.72
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,508,753,063.67	1,471,048,891.66	1,370,325,057.39	5,350,127,012.72
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
D08	Тайланг үеийн үр дүн			1,377,277,286.27	1,377,277,286.27
D09	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,508,753,063.67	1,471,048,891.66	2,747,602,343.66	6,727,404,298.99

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,577,924,400.00	2,376,569,785.83
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,295,528,900.00	2,138,280,731.83
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,273,254,500.00	2,119,698,071.83
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,651,835,800.00	1,564,094,175.86
210101	Үндсэн цалин	1,196,003,700.00	1,162,404,212.67
210102	Нэмэгдэл	301,747,400.00	266,491,841.53
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,435,200.00	4,429,000.00
210104	Урамшуулал	94,306,800.00	80,183,992.66
210105	Гэрээт ажлын хөлс	55,342,700.00	50,585,129.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	208,706,900.00	197,503,714.76
210201	Тэтгэврийн даатгал	142,110,300.00	134,454,368.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,543,000.00	15,956,602.88
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,193,200.00	12,884,284.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	9,562,600.00	3,851,208.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	33,297,800.00	30,357,250.93
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	117,692,800.00	113,711,560.86
210301	Гэрэл, цахилгаан	45,771,200.00	40,788,270.79
210302	Түлш, халаалт	69,871,600.00	70,873,290.07
210303	Цэвэр, бохир ус	2,050,000.00	2,050,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	77,104,000.00	73,406,274.42
210401	Бичиг хэрэг	10,676,600.00	9,376,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	32,347,600.00	31,733,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,348,400.00	6,816,974.42
210404	Ном, хэвлэл	4,400,700.00	4,188,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутг	2,590,000.00	2,590,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	19,740,700.00	18,701,100.00
2105	Нормативт зардал	95,245,700.00	77,682,265.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	16,548,100.00	15,531,400.00
210502	Хоол, хүнс	73,337,600.00	56,824,065.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,360,000.00	5,326,800.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	25,034,000.00	21,455,600.93
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	10,060,000.00	10,056,950.00
210602	Тавилга	2,450,000.00	2,400,000.00
210604	Урсгал засвар	12,524,000.00	8,998,650.93
2107	Томилолт, зочны зардал	9,646,100.00	6,804,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,646,100.00	6,804,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хур	39,030,500.00	37,801,999.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний	35,744,000.00	35,114,731.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,860,000.00	1,467,600.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	373,200.00	373,200.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	239,000.00	102,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	77,000.00	77,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	450,000.00	450,000.00
210807	Газрын төлбөр	259,800.00	209,068.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	27,500.00	7,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	48,958,700.00	27,237,681.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,279,300.00	21,558,424.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,679,400.00	5,679,257.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	22,274,400.00	18,582,660.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	22,274,400.00	18,582,660.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,274,400.00	16,582,660.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00	2,000,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	227,295,500.00	183,289,054.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	227,295,500.00	183,289,054.00
223001	Бусад хөрөнгө	227,295,500.00	183,289,054.00
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	55,100,000.00	55,000,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	55,100,000.00	55,000,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,577,924,400.00	2,408,151,331.48
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,624,057,700.00	1,527,967,857.73
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,624,057,700.00	1,527,967,857.73
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	743,732,500.00	771,879,975.10
132001	Орон нутгийн төсвөөс	573,806,400.00	601,953,875.10
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	169,926,100.00	169,926,100.00
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САН	31,134,200.00	31,137,150.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	31,134,200.00	31,137,150.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	155,300,000.00	53,466,348.65
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	32,100,000.00	53,350,248.65
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	600,000.00	116,100.00
122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	23,700,000.00	23,700,000.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	90,915,107.00	47,670,146.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	90,915,107.00	27,670,146.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	90,915,107.00	27,330,146.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	6,383,420.00	1,722,639.00
210104	Урамшуулал	6,383,420.00	1,722,639.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,710,819.00	9,935,387.00
210401	Бичиг хэрэг	351,000.00	365,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,709,469.00	8,300,387.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	35,000.00	100,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	615,350.00	1,170,000.00
2105	Нормативт зардал	2,460,845.00	10,425,600.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,547,200.00	10,425,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	9,823,080.00	1,260,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,823,080.00	1,260,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61,116,543.00	3,986,520.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61,116,543.00	3,986,520.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	340,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	340,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	340,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	20,000,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	20,000,000.00
220001	Барилга байгууламж	-	20,000,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	90,915,107.00	47,670,146.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	90,915,107.00	47,670,146.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнгэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,607,680.00	8,063,078.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	75,112,977.00	38,797,068.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	6,194,450.00	810,000.00

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Баяндун сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч Х.Хүрэлчулуун танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг мөрдөн ажиллах талаар өгсөн зөвлөмжийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 05-наас 2021 оны 03 дугаар сарын 23-ны хооронд Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ж.Баяртуул хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Баяндун сум нь үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ.

- Мал аж ахуйг дэмжих жил

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Баяндун сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь 2020 онд Баяндун сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Баяндун сумын үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2019 болон 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг өмнөх жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн зардлын 3,173,191.4 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 63,463.8 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд тайлант оны үр дүнгийн тайлангийн зардлын 2,864,431.5 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 57,288.6 мянган төгрөг болгон материаллаг байдлыг өөрчлөв.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Баяндун сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,365,217.4 мянган төгрөгөөр буюу 25.5 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, үндсэн хөрөнгө, засгийн газрын оролцоо данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	182,691.6	269,588.2	86,896.6
Авлага	189,693.6	199,414.4	9,720.8
Урьдчилгаа			
Бараа материал	464,105.5	518,979.6	54,874.1
Үндсэн хөрөнгө	4,527,084.1	5,740,810.0	1,213,725.9
Нийт хөрөнгө	5,363,574.8	6,728,792.1	1,365,217.4
Өр төлбөр	13,447.8	44,727.0	31,279.2
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	5,350,127.0	6,684,065.1	1,333,938.2
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	5,363,574.8	6,728,792.1	1,365,217.4

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 269,588.2 мянган төгрөг болж 86,896.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь орон нутгийн татварын орлого давснаас шалтгаалжээ. Энэ нь сумын төсвийн орлого давснаар дараа ондоо ажил үйлчилгээг санхүүжүүлэх нэмэлт эх үүсвэртэй болсонтой холбоотой байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 199,414.4 мянган төгрөг болж 9,720.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь сум хөгжлийн сангийн зээлийн авлага нэмэгдсэн, төрийн байгууллагуудын татварын хөнгөлөлтийн авлага нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ. Авлага дансны үлдэгдэлд 2011, 2014 онуудад үүссэн бөгөөд он удаан жил болсон 92,039.4 мянган төгрөгийн зээлдэгч иргэдээс авах авлага байна.

Нийт сум хөгжлийн сангийн найдваргүй 92,039.4 мянган төгрөгийн авлага байгаа бөгөөд тус авлагыг барагдуулахаар шүүх болон шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар хандсан байна. Энэ нь сум хөгжлийн сангийн эргэн төлөлт буурснаар дараа дараагийн зээл олголтод хүндрэл учруулж байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 518,979.6 мянган төгрөг болж 54,874.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь бараа материал худалдан авалт болон хандивын нэмэгдсэн бараа материалаас шалтгаалсан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 7,084,756.1 мянган төгрөг болж 1,466,458.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар шинээр дотуур байр баригдсан болон бусад эх үүсвэрээс шалтгаалжээ. Үндсэн хөрөнгийн данс нь хөрөнгө оруулалтаар 1,207,194.2 мянган төгрөг, урсгал төсвийн худалдан авалтаар 25,824.9 мянган төгрөг, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 326,985.3 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн 18,904.9 мянган төгрөг, акталсан 74,641.5 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр хасагдсан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 44,727.0 мянган төгрөг болж 31,279.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь орон нутгийн хөгжлийн сангийн он дамжсан ажлын санхүүжилт олгоогүйгээс шалтгаалжээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 6,684,065.2 мянган төгрөг болж 1,333,938.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Баяндун сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан дахь үр дүнгийн нийт орлого өмнөх оноос 237,831.2 мянган төгрөгөөр буюу 48.8 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь санхүүгийн дэмжлэг, урьд оноос санхүүжих, орон нутгийн хөгжлийн сангийн санхүүжилт болон төлбөргүй шилжүүлсэн авсан хөрөнгийн хэмжээ өссөнөөс шалтгаалсан байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 156,511.0 мянган төгрөгөөр буюу 7.0 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь өмнөх оны үлдэгдлээс санхүүжилт төлөвлөж хөрөнгө оруулалт болон тоног төхөөрөмж, урсгал зардлуудыг нэмэлтээр санхүүжүүлсэн байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2,884,186.0 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 2,884,186.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 299,580.9 мянган төгрөгөөр бууруулж 2,584,605.1 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 10 хөтөлбөрийн 10 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 2,577,924.4 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 2,577,324.4 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс 600.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагаанаас санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 2,330,924.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 155,300.0 мянган төгрөг, нийт 175,164.9 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 2,376,569.8 мянган төгрөгийг зарцуулж 136,942.3 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,376,569.8 мянган төгрөг буюу 92.2 хувьтай байгаа нь цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг 98,944.8 мянган төгрөгөөр, байр ашиглалт, тогтмол болон бусад зардлыг 102,409.8 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэж зарцуулсантай холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь 10 хөтөлбөрийн 10 арга хэмжээ 98,944.8 мянган төгрөгөөр, 10 хөтөлбөрийн 10 арга хэмжээ 102,409.8 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого

Баяндун сум нь 2020 онд 91,700.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 175,164.9 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 191,0 хувиар биелүүлсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 8,063.1 мянга, дээд шатны төсвийн захирагчаас 39,609.9 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 810.0 мянга, нийт 48 483,0 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс төсвийн шууд захирагчийн байгууллагуудад 17,065.8 мянган, Засаг даргын тамгын газарт 30,104.3 мянган, Иргэдийн төлөөлөгчдийн хуралд 500.0 мянган, нийт 48,483.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 158 мэдээллийг хуулийн хугацаанд шилэн дансны цахим хуудсанд бүрэн мэдээлсэн байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 14,225.3 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч, зөрчлийг арилгах 5,000.0 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, 9,225.3 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн бөгөөд хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

Хүснэгт 2 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	-		-		-		
Албан шаардлага	1	5 000,0	1	5000,0	0	0	100
Зөвлөмж	1	9225,3	1	9225,3	0	0	100
Нийт дүн	2	14 225,3	2	14 225,3	0	0	100

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 45,801.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 43,339.2 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 2,461.9 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага, 1 зөвлөмж хүргүүллээ.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав.

1. Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр он дамжин хийгдсэн 2 ажлын хөлсний 43,339.2 мянган төгрөгийг өглөг үүсгэсэн тул УСННБОУС-19-д заасны дагуу санхүүгийн тайланд залруулав.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зарцуулалт болон төсвийн орлогын төлөлтийг үндэслэлтэй төлөөгүй 2 албан шаардлага, санхүүгийн тайлангийн устгах бичилтийг бүрэн хийх 1 зөвлөмж тус тус хүргүүлээ.

1. Тайлант онд ус рашаан ашигласны төлбөр нь 924.1 хувиар буюу 28,9 сая төгрөгөөр давж биелсэн бөгөөд шалтгааныг судлахад 2017-2019 онуудад орлого нь 3,8-13,0 сая төгрөгөөр давсан байхад 3 жилийн дундаж түвшнээс багаар орлогыг төлөвлөсөн нь Төсвийн тухай хуулийн 31.4.5-т "төсвийн гүйцэтгэлийн дүн шинжилгээний тайлан болон тухайн жилийн төсвийн хүлээгдэж байгаа гүйцэтгэлийн урьдчилсан тооцоо" гэсэн заалт, оршин байх, тохиолдсон байх, иж бүрэн байх, үнэлгээ гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг тус тус хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага өгөх.

2. Тайлант онд сумын Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зарцуулалтыг захирамжтай тулган шалгахад Засаг дарга нь тайлант онд 10 удаагийн захирамжаар 10,0 сая төгрөгийг зарцуулсан бөгөөд нийт 2.5 сая төгрөгийн 2 захирамж нь Төсвийн тухай хуулийн 27.1.1-т "төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгох", 27.4.4-т "хөрөнгө оруулалтын төсөл боловсруулахад тавигдах ерөнхий болон тусгай шаардлага", Сангийн Сайдын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн 318 дугаар тушаалын 1.2, 2.1 дэх заалтуудтай нийцэхгүй, хэмжилт, толилуулга ба тодруулга гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн санхүүгийн тайлангийн устгах бичилттэй холбоотой 1 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Сумын нийт дотоод устгалын дүн нь 683,658,924.9 төгрөг бөгөөд дээрх устгалыг бүрэн хийсэн байна. Харин орлого, зардлын нийт 686,982,469.04 төгрөгийн гадаад устгалыг аймгийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд тусгахаар төлөвлөсөн байна. Иймд Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн тайланд тус устгалын бичилтийг анхаарч үзье.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв.

Нягтлан бодох бүртгэлийн хөтлөлттэй холбоотой асуудал

- 1.1. Илрүүлэлт: Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлангийн орлого, зардлын гадаад устгалыг аймгийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд бүрэн тусгах.
- 1.2. Эрсдэл: Санхүүгийн тайлан алдаатай илэрхийлэгдэх.
- 1.3. Өгсөн зөвлөмж: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг мөрдөн ажиллах.

Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Баяндун сумын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит	Аудитын код:
2020			ДОА-2021/2/СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Баяндун сумын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан		Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Ус, рашааны нөөц ашигласны татварын орлогыг бодитой төлөвлөж байх	0	Албан шаардлага	Засаг дарга	Х.Хүрэлчулуун
2	Засаг даргын нөөц хөрөнгийг зарцуулахдаа журамд нийцээгүй 2,461.9 мянган төгрөгийн захирамж гаргаж зарцуулсан байна.	2,461.9	Албан шаардлага	Засаг дарга	Х.Хүрэлчулуун
3	Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан дахь устгах бичилтийг бүрэн хийхэд анхаарч ажиллах.	0	Зөвлөмж	Засаг дарга	Х.Хүрэлчулуун
ДҮН		2,461.9			

